Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0024

Próba przejęcia publicznego nadawcy na Litwie i zagrożenie dla demokracji w tym kraju

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 22 stycznia 2026 r. w sprawie próby przejęcia publicznego nadawcy na Litwie i zagrożenia dla demokracji w tym kraju (2026/2568(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 2 i 7 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),

– uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114 i 258,

– uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 11,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1083 z 11 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia wspólnych ram dla usług medialnych na rynku wewnętrznym i zmiany dyrektywy 2010/13/UE[1] (europejski akt o wolności mediów), w szczególności jego art. 5 i 21,

– uwzględniając orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka dotyczące wolności mediów,

– uwzględniając protokół nr 29 w sprawie systemu publicznego nadawania w państwach członkowskich[2],

– uwzględniając orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego Republiki Litewskiej dotyczące statusu konstytucyjnego i niezależności krajowego nadawcy publicznego, w szczególności jego orzeczenia z 21 grudnia 2006 r., 16 maja 2019 r. i 3 listopada 2020 r.,

---

1 Dz.U. L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.

2 Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 312, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/tfeu_2012/pro_29/oj.

– uwzględniając zaktualizowaną listę kontrolną dotyczącą praworządności, sporządzoną przez Europejską Komisję na rzecz Demokracji przez Prawo (Komisja Wenecka), oraz unijny zestaw narzędzi na rzecz praworządności,

– uwzględniając niedawne zmiany legislacyjne na Litwie, które mają wpływ na model finansowania krajowego nadawcy publicznego i których celem jest uproszczenie procedury odwołania jego dyrektora generalnego,

– uwzględniając coroczne sprawozdania Komisji na temat praworządności, w szczególności sprawozdanie na temat praworządności z 2025 r., a konkretnie rozdział dotyczący sytuacji w zakresie praworządności na Litwie (SWD(2025)0915),

– uwzględniając art. 136 ust. 2 i 4 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że wolne, niezależne i pluralistyczne media stanowią jeden z podstawowych filarów demokracji, praworządności i ochrony praw podstawowych w UE; mając na uwadze, że osłabienie pozycji krajowych nadawców publicznych podważa standardy wolności mediów w czasach, gdy nasilają się dezinformacja, obca ingerencja i polaryzacja polityczna;

B. mając na uwadze, że dostawcy publicznych usług medialnych odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu dostępu do bezstronnych informacji, dzięki czemu są gwarancją pluralizmu, kontrolują osoby sprawujące władzę, rozliczają organy publiczne, przeciwdziałają dezinformacji oraz umożliwiają świadome uczestnictwo demokratyczne; mając na uwadze, że nadawca publiczny może skutecznie pełnić te funkcje tylko wówczas, gdy jego instytucjonalna i redakcyjna niezależność jest w pełni zagwarantowana;

C. mając na uwadze, że reformy wpływające na dostawców publicznych usług medialnych powinny być podejmowane w sposób przejrzysty i inkluzywny, w porozumieniu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym dziennikarzami, społeczeństwem obywatelskim i ekspertami ds. mediów, oraz zgodnie z prawem UE;

D. mając na uwadze, że dostawcy publicznych usług medialnych odgrywają szczególną rolę na wewnętrznym rynku usług medialnych, gdyż dzięki nim obywatele i przedsiębiorstwa uzyskują dostęp do zróżnicowanej oferty treści, w tym wysokiej jakości informacji oraz bezstronnego i wyważonego przekazu medialnego, a zatem odgrywają zasadniczą rolę w ochronie podstawowego prawa do wolności wypowiedzi i informacji, umożliwiając ludziom poszukiwanie i otrzymywanie różnorodnych informacji, a także w promowaniu wartości takich jak demokracja, różnorodność kulturowa i spójność społeczna;

E. mając na uwadze, że niezależne funkcjonowanie dostawców

publicznych usług medialnych wymaga solidnych krajowych gwarancji prawnych, aby chronić ich niezależność redakcyjną i instytucjonalną oraz zapewnić bezstronne przekazywanie różnorodnych informacji i opinii; mając na uwadze, że zgodnie z art. 3 europejskiego aktu o wolności mediów państwa członkowskie muszą szanować prawo obywateli do dostępu do różnorodnych treści medialnych niezależnych pod względem redakcyjnym, gdyż sprzyja to wolnemu i demokratycznemu dyskursowi; mając na uwadze, że art. 5 europejskiego aktu o wolności mediów urzeczywistnia te zasady, ustanawiając wiążące gwarancje dotyczące przejrzystych i obiektywnych procedur powoływania i odwoływania dyrektora zarządzającego lub członków zarządu dostawców publicznych usług medialnych, w tym przepisy przewidujące, że każde wcześniejsze odwołanie ma charakter wyjątkowy, musi być należycie uzasadnione oraz podlega obowiązkowi uprzedniego powiadomienia i kontroli sądowej; mając na uwadze, że art. 5 ust. 3 europejskiego aktu o wolności mediów zobowiązuje państwa członkowskie do dbania o to, aby „procedury finansowania dostawców publicznych usług medialnych opierały się na ustanowionych z wyprzedzeniem przejrzystych i obiektywnych kryteriach”, co zagwarantuje odpowiednie, stabilne i przewidywalne zasoby finansowe dostosowane do ich misji publicznej oraz niezależność redakcyjną; mając na uwadze, że zgodnie z art. 21 europejskiego aktu o wolności mediów krajowe środki ustawodawcze, regulacyjne lub administracyjne, które mogą mieć wpływ na pluralizm mediów lub niezależność redakcyjną, muszą być należycie uzasadnione i proporcjonalne;

F. mając na uwadze, że w orędziu o stanie Unii z 2025 r. przewodnicząca Komisji podkreśliła, że upadek tradycyjnych i niezależnych mediów w niektórych częściach UE doprowadził do powstania próżni informacyjnej, w której rządzi dezinformacja, co stanowi poważne zagrożenie dla demokracji; mając na uwadze, że przewodnicząca Komisji zaznaczyła także, iż niezależne media mają zasadnicze znaczenie dla pociągania do odpowiedzialności osób sprawujących władzę i zapobiegania korupcji oraz że zawłaszczenie mediów jest często pierwszym etapem działań typowych dla władz autorytarnych, które umożliwiają regres demokracji i korupcję poza zasięgiem kontroli publicznej;

G. mając na uwadze, że doświadczenia w niektórych państwach członkowskich i na świecie pokazują, że próby przejęcia mediów publicznych mogą stanowić pierwszy krok ku poważniejszemu regresowi demokracji;

H. mając na uwadze, że zgodnie z konstytucją Republiki Litewskiej krajowemu nadawcy publicznemu powierzono szczególną misję w interesie publicznym polegającą na dbaniu o to, aby społeczeństwo było odpowiednio informowane na szczeblu krajowym w sposób sprzyjający konstytucyjnym i wspólnym wartościom ludzkim; mając

na uwadze, że zgodnie z konstytucją Republiki Litewskiej realizując misję powierzoną mu na mocy ustawy zasadniczej, krajowy nadawca publiczny musi opierać swoją działalność na zasadach demokracji pluralistycznej, obiektywizmu, bezstronności oraz poszanowania godności ludzkiej i praw podstawowych, w tym wolności przekonań i wolności wypowiedzi;

I. mając na uwadze, że Trybunał Konstytucyjny Republiki Litewskiej uznał, że misja konstytucyjna krajowego nadawcy publicznego implikuje jego niezależność i że każdy model kontroli musi pozostawać zgodny z zasadą niezależności nadawcy i nie może wiązać się z cenzurą ani ingerencją polityczną;

J. mając na uwadze, że po wyborach parlamentarnych na Litwie w 2024 r. utworzono koalicję rządzącą, w której skład wchodzi skrajnie prawicowa populistyczna partia Świt Niemna (Nemuno Aušra); mając na uwadze, że 25 kwietnia 2024 r. Trybunał Konstytucyjny Republiki Litewskiej stwierdził, że przywódca tej partii dopuścił się rażącego naruszenia konstytucji i złamał przysięgę konstytucyjną poprzez antysemickie i podżegające do nienawiści oświadczenia; mając na uwadze, że ustalenia te zostały następnie potwierdzone przez sąd pierwszej instancji; mając na uwadze, że ani koalicja rządząca, ani partia Świt Niemna nie zdystansowały się od tych działań; mając na uwadze, że lider partii Świt Niemna nadal odgrywa znaczącą rolę w rządzącej większości i aktywnie wspiera kampanię wymierzoną w Litewskie Radio i Telewizję (LRT);

K. mając na uwadze, że premier Litwy wywodzący się z koalicji rządzącej musiał zrezygnować w lipcu 2025 r. w następstwie ustaleń dziennikarzy śledczych, w tym doniesień LRT, które wzbudziły poważne obawy dotyczące jego ewentualnego zaangażowania w praktyki korupcyjne; mając na uwadze, że pod koniec 2025 r. inicjatywy ustawodawcze wpływające na finansowanie LRT i zarządzanie tym podmiotem wzbudziły na szczeblu krajowym i międzynarodowym obawy o wolność mediów i niezależność instytucjonalną;

L. mając na uwadze, że z inicjatywy członków rządzącej większości parlamentarnej, litewską Krajową Izbę Kontroli upoważniono do przeprowadzenia kompleksowej kontroli wykonania zadań przez LRT, w ramach której oceniono jego działalność w latach 2021–2024 pod względem gospodarności, wydajności i skuteczności; mając na uwadze, że w swoich wnioskach litewska Krajowa Izba Kontroli stwierdziła, że zdecydowana większość strategicznych i operacyjnych wskaźników efektywności LRT została osiągnięta na poziomie co najmniej 90 % oraz że planowanie i wykorzystanie zasobów finansowych LRT było uzasadnione i przejrzyste, przy czym uwagi wymagają niektóre aspekty, takie jak zamówienia publiczne i procedury rekrutacji personelu; mając na uwadze, że zalecenia z audytu służyły dalszej poprawie procedur wewnętrznych i że nie

zalecono zmian w modelu finansowania, strukturze zarządzania czy kierownictwie LRT ani nie zwrócono się o podjęcie działań politycznych czy instytucjonalnych w tym zakresie; mając na uwadze, że po tych ustaleniach litewskiej Krajowej Izby Kontroli nastąpiły dalsze działania, w tym inspekcje w pokrywających się terminach, wnioski kierowane do innych organów państwowych o weryfikację działalności LRT oraz powtarzające się ataki publiczne na kierownictwo LRT; mając na uwadze, że niektóre organizacje medialne i dziennikarskie ostrzegły, że wyniki audytu są myląco prezentowane opinii publicznej i wybiórczo wykorzystywane w dyskursie politycznym; mając na uwadze, że zalecenia z audytu ani inne argumenty nie mogą uzasadniać środków ustawodawczych sprzecznych z litewską konstytucją i europejskim aktem o wolności mediów;

M. mając na uwadze, że 27 listopada 2025 r. parlament Litwy przyjął poprawki do ustawy o litewskiej krajowej radiofonii i telewizji, w wyniku czego budżet LRT na lata 2026–2028 zamrożono na poziomie z 2025 r., tj. 79,6 mln EUR, i zmniejszono jego przyszły udział w dochodach podatkowych, co doprowadziło do strukturalnego i długoterminowego obniżenia finansowania publicznego; mając na uwadze, że zmiany te zostały wprowadzone na krótko przed ich przyjęciem, a przyjęte zostały w przeddzień nowego roku budżetowego bez odpowiedniej debaty, co wśród podmiotów zainteresowanych kwestią wolności mediów budzi poważne obawy co do pewności prawa, uzasadnionych oczekiwań i zgodności z zasadą *vacatio legis* będącą nieodłącznym elementem rządów prawa;

N. mając na uwadze, że następnie przedłożono projekty ustaw obniżających zabezpieczenia przed wczesnym odwołaniem dyrektora generalnego LRT przez Radę LRT, w której dwie trzecie (8 z 12) członków mianują władze polityczne, mianowicie prezydent i parlament (po czterech); mając na uwadze, że w owych projektach ustaw proponuje się zastąpienie większości kwalifikowanej niezbędnej do odwołania dyrektora generalnego zwykłą większością głosów, zniesienie wymogu uzasadnienia względami interesu publicznego oraz wprowadzenie tajnego głosowania w Radzie LRT;

O. mając na uwadze, że te inicjatywy ustawodawcze wprowadzono i realizowano w ramach przyspieszonych procedur, przy braku obiektywnie uzasadnionych okoliczności wyjątkowych, co narusza zasady przejrzystości, inkluzywności i znaczącego udziału zainteresowanych stron i społeczeństwa obywatelskiego oraz nie spełnia unijnych ani konstytucyjnych standardów odpowiedzialnego sprawowania rządów; mając na uwadze, że Rada Europy, Europejska Unia Nadawców, międzynarodowe organizacje dziennikarzy, Wydział Prawny parlamentu Litwy, Litewski Krajowy Komitet ds. UNESCO oraz przedstawiciel Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) ds. wolności mediów zgodnie ostrzegają, że środki te znacznie zwiększają podatność LRT na naciski polityczne; mając

na uwadze, że Specjalna Służba Śledcza Republiki Litewskiej – krajowy organ antykorupcyjny – zidentyfikowała zagrożenia związane z korupcją w swojej ocenie proponowanych zmian legislacyjnych i stwierdziła, że wprowadzenie tajnego głosowania w odniesieniu do odwołania dyrektora generalnego LRT może być sprzeczne z zasadami przejrzystości, otwartości i odpowiedzialności publicznej, które są podwaliną demokratycznych rządów i państwa prawa;

P. mając na uwadze, że ostrze proponowanych zmian jest najwyraźniej wymierzone przeciwko urzędującej dyrektor generalnej LRT, o czym świadczą publiczne oświadczenia złożone w toku prac legislacyjnych, będące wyrazem niezadowolenia z wyników jej pracy i wyraźnie wskazujące na zamiar odwołania jej ze stanowiska; mając na uwadze, że przepisy wymierzone w konkretną osobę (prawo *ad personam)* nie są zgodne z zasadami praworządności, w tym z zasadą pewności prawa, większością przepisów i zakazem arbitralnego sprawowania władzy;

Q. mając na uwadze, że 9 grudnia 2025 r. pracownicy LRT podjęli strajk, aby zaprotestować przeciwko tym zmianom, które – jak ostrzegają – „zlikwidowałyby gwarancje chroniące niezależność LRT”; mając na uwadze, że próby przejęcia LRT spowodowały falę publicznych protestów, kilkadziesiąt tysięcy obywateli demonstrowało w Wilnie 9 grudnia i w dniach 16–18 grudnia 2025 r., a ponad 140 tys. podpisało publiczną petycję przeciwko inicjatywom ustawodawczym, co świadczy o szerokim zaniepokojeniu społecznym o wolność mediów i standardy demokratyczne na Litwie;

R. mając na uwadze, że Parlament Europejski ma obowiązek solidaryzować się ze społeczeństwem obywatelskim broniącym wartości demokratycznych, w tym wolności wypowiedzi, mediów i zgromadzeń, oraz podejmować zdecydowane działania w przypadku wystąpienia w UE systemowych zagrożeń dla demokracji, praworządności i wolności mediów;

S. mając na uwadze, że po wstrzymaniu przyspieszonych inicjatyw ustawodawczych powołano parlamentarną grupę roboczą w celu zbadania modelu zarządzania LRT; mając na uwadze, że Stowarzyszenie Dziennikarzy Zawodowych i grupa inicjatywna dziennikarzy LRT odmówiły udziału w tej grupie, wskazując na brak dialogu, wybiórcze zaproszenia i oświadczenia, z których wynika, że zakwestionowane zmiany zostaną ponownie wzięte pod uwagę; mając na uwadze, że organizacje te ostrzegły, iż proces ten grozi legitymizacją ingerencji politycznej pod pozorem konsultacji oraz ponownymi próbami wprowadzenia pośredniej cenzury i osłabieniem gwarancji niezależności redakcyjnej;

T. mając na uwadze, że w związku z podjętymi inicjatywami ustawodawczymi mającymi wpływ na zarządzanie LRT nadawcę skrytykowano za wykorzystywanie czasu antenowego i zasobów na

rzecz akcji protestacyjnych dziennikarzy w obronie wolności wypowiedzi, co obejmowało również transmisję minut ciszy; mając na uwadze, że takie oświadczenia mogą powodować presję polityczną i mieć niekorzystny wpływ na niezależność redakcyjną;

U. mając na uwadze, że według Platformy Rady Europy na rzecz Bezpieczeństwa Dziennikarzy przydział środków finansowych na podstawie PKB dla mediów publicznych na Litwie jest już jednym z najniższych w UE, a LRT ostrzegło, że przedłużające się ograniczenia finansowe utrudniłyby mu wypełnianie prawnie umocowanej roli jako głównego krajowego źródła informującego o sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych, w tym jego zdolność do utrzymania nieprzerwanego nadawania w sytuacjach nadzwyczajnych w kraju;

V. mając na uwadze, że w swoim sprawozdaniu na temat praworządności z 2025 r. Komisja wydała zalecenia krajowe dla Litwy i wezwała do dalszych wysiłków na rzecz wzmocnienia niezależności i stabilnego finansowania mediów publicznych oraz przejrzystego zarządzania nimi, w tym zabezpieczeń przed wpływami politycznymi w procedurach powoływania i odwoływania;

W. mając na uwadze, że LRT zwróciło się do Komisji Weneckiej Rady Europy o wydanie w trybie pilnym opinii w sprawie zmian oczekujących na przyjęcie; mając na uwadze, że Komisja Wenecka postanowiła przygotować w trybie pilnym opinię w sprawie odpowiednich zmian legislacyjnych, co podkreśla powagę sytuacji; mając na uwadze, że 19 i 20 stycznia Komisja Wenecka udała się na Litwę, aby ocenić sytuację;

1. dostrzega i docenia zasadniczą rolę mediów publicznych, w szczególności krajowych dostawców usług medialnych realizujących misję publiczną, w ochronie i promowaniu wartości zapisanych w art. 2 TUE oraz w przeciwdziałaniu dezinformacji, propagandzie i innym formom manipulacji informacjami, a tym samym w ochronie pluralistycznej i odpornej demokracji; podkreśla, że niezależne i wiarygodne media są niezbędne dla rozliczalności demokratycznej, gdyż umożliwiają obywatelom kontrolowanie osób sprawujących władzę oraz wykrywanie korupcji i nadużywania stanowisk; podkreśla, że osłabianie niezależnych mediów znacznie osłabia rozliczalność demokratyczną, ułatwia rozpowszechnianie dezinformacji i korupcję oraz odbiera obywatelom zdolność do rozliczania osób sprawujących władzę;

2. zauważa, że próby polaryzacji społeczeństwa, osłabienia zaufania do instytucji demokratycznych i podkopania niezależnych mediów służą celom wojny hybrydowej prowadzonej przez Federację Rosyjską i inne wrogie mocarstwa przeciwko UE i jej państwom członkowskim w celu obniżenia odporności demokratycznej; podkreśla, że silni i niezależni nadawcy publiczni stanowią kluczową linię obrony przed taką wrogą ingerencją;

3. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uznania dziennikarstwa śledczego za kluczowy element odporności demokratycznej oraz do zadbania o to, aby media publiczne były w stanie strukturalnie i finansowo wspierać dziennikarstwo śledcze, w tym w ramach długoterminowych i zasobochłonnych śledztw, oraz aby dziennikarze legalnie wykonujący swoje obowiązki byli chronieni przed wszelkimi bezpośrednimi lub pośrednimi naciskami politycznymi, zastraszaniem lub odwetem;

4. wyraża pełną solidarność z litewskimi dziennikarzami, LRT i podmiotami społeczeństwa obywatelskiego broniącymi wolności mediów, w tym niezależności instytucjonalnej i redakcyjnej LRT;

5. potępia wszelkie próby podważenia niezależności LRT, w tym środki ustawodawcze i administracyjne oraz naciski polityczne mające na celu uzyskanie kontroli politycznej nad LRT;

6. uważa, że zamrożenie finansowania dla LRT i jego obniżenie, choć nie ma ku temu obiektywnych przesłanek ekonomicznych, stanowi nacisk polityczny niezgodny z gwarancjami konstytucyjnymi i art. 5 ust. 3 europejskiego aktu o wolności mediów;

7. uważa, że proponowane zmiany mające na celu obniżenie poziomu zabezpieczeń w przypadku wcześniejszego odwołania dyrektora generalnego LRT mogą umożliwić arbitralną ingerencję polityczną i są sprzeczne zarówno z gwarancjami konstytucyjnymi, jak i europejskimi standardami niezależności mediów publicznych, w tym z art. 5 ust. 2 europejskiego aktu o wolności mediów;

8. zdecydowanie potępia wszelkie formy ustawodawstwa *ad personam* i przypomina, że przepisy wymierzone w konkretne osoby w związku z niezależnym wykonywaniem przez nie działalności zawodowej są sprzeczne z zasadami demokracji pluralistycznej i państwa prawa;

9. podkreśla, że zastosowanie przyspieszonych procedur ustawodawczych w odniesieniu do tych zmian nie ma obiektywnych i uzasadnionych konstytucyjnie podstaw, nie zapewnia przejrzystości, inkluzywności i realnego udziału kluczowych zainteresowanych stron i społeczeństwa obywatelskiego oraz nie spełnia wymogów przejrzystej, rozliczalnej, inkluzywnej i demokratycznej procedury stanowienia prawa nieodłącznie związanej z zasadą praworządności i najlepszymi europejskimi praktykami w zakresie procesu legislacyjnego;

10. wzywa parlament Litwy do odrzucenia zmian oczekujących na przyjęcie, w tym dotyczących obniżenia progu wymaganego do odwołania dyrektora generalnego LRT, zniesienia wymogu, aby odwołanie opierało się na obiektywnych względach interesu publicznego, oraz wprowadzenia tajnych głosowań, a także do dopilnowania, aby wszelkie zmiany legislacyjne, jeśli okażą się potrzebne, były przyjmowane dopiero po wydaniu opinii przez

Komisję Wenecką oraz były zgodne z europejskim aktem o wolności mediów i zaleceniami Komisji Weneckiej oraz przedstawiciela Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie ds. wolności mediów;

11. wzywa parlament i rząd Litwy do ograniczenia do minimum politycznego wpływu na tworzenie Rady LRT, w tym poprzez ograniczenie liczby mandatów przyznawanych osobom nominowanym przez organy polityczne i wprowadzenie odpowiednich wymogów zawodowych dla członków Rady; ponadto wzywa parlament i rząd litewski do nieprzyjmowania nowych i uchylenia już przyjętych środków ustawodawczych i ram budżetowych, które podważają niezależność LRT, oraz do zapewnienia mu stabilnego, przewidywalnego i odpowiedniego finansowania zgodnego z wymogami europejskiego aktu o wolności mediów, w szczególności do uchylenia wymogów sprzecznych z art. 5 europejskiego aktu o wolności mediów w odniesieniu do ochrony zarządów mediów publicznych przed odwołaniem z powodów politycznych i do zapewnienia stabilnego finansowania nadawcy publicznego;

12. zwraca się do Komisji o monitorowanie wszelkich zmian dotyczących wolności mediów i niezależności mediów publicznych na Litwie, o ocenę zgodności przyjętych i oczekujących na przyjęcie zmian z europejskim aktem o wolności mediów i zasadą praworządności, o odpowiednie poinformowanie władz litewskich oraz o wykorzystanie wszystkich narzędzi, w tym postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego i unijnego zestawu narzędzi na rzecz praworządności, w przypadku nieprzestrzegania przepisów;

13. wzywa władze litewskie, aby zintensyfikowały szerokie i przejrzyste konsultacje ze społeczeństwem obywatelskim, przedstawicielami mediów i instytucjami UE na temat zarządzania mediami publicznymi oraz finansowania; zwraca się do partii politycznych o dokładne rozważenie proponowanych zmian do ustawy o LRT i dopilnowanie, by przyszłe zmiany legislacyjne były przedmiotem konsultacji społecznych, w których udział wezmą również krajowi i międzynarodowi dziennikarze, organizacje działające na rzecz wolności mediów oraz kierownictwo LRT;

14. przypomina, że doświadczenia innych państw członkowskich i na całym świecie pokazują, iż próby przejęcia mediów publicznych są często pierwszym etapem głębszego regresu demokracji, który prowadzi do ograniczenia wolności mediów, niezależności sądów i uczciwości wyborów; z dużym zaniepokojeniem zauważa, że media publiczne i publiczni nadawcy w całej Europie są coraz częściej przedmiotem ataków politycznych i ideologicznych, kampanii oszczerstw, zastraszania oraz prób podważania ich niezależności redakcyjnej i stabilnego finansowania przez skrajnie prawicowe podmioty dążące do osłabienia niezależnego dziennikarstwa i

demokratycznych mechanizmów kontroli i równowagi;

15. przypomina o istotnej roli, jaką publiczni nadawcy odgrywają w utrzymaniu pluralizmu mediów, jak zaznaczono w protokole nr 29 załączonym do traktatów; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia odpowiednich środków finansowych i technicznych, aby nadawcy publiczni mogli pełnić swą rolę społeczną i służyć interesowi publicznemu; ponadto wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania nadawcom publicznym niezależności redakcyjnej poprzez udzielenie im ochrony – na podstawie jasno określonych ram regulacyjnych – przed wszelkiego rodzaju ingerencjami rządowymi, politycznymi i komercyjnymi, a jednocześnie do zapewnienia niezależności i pełnej autonomii w zarządzaniu wszystkim organom publicznym i podmiotom mającym uprawnienia wykonawcze w dziedzinie radia i telewizji oraz telekomunikacji;

16. podkreśla, że ochrona niezależności mediów publicznych jest wspólnym europejskim obowiązkiem i podstawowym warunkiem wiarygodności UE jako wspólnoty opartej na demokracji, praworządności i prawach podstawowych;

17. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do wzmocnienia odporności mediów w całej UE, w tym przez zwiększenie finansowania i ukierunkowane wsparcie dla niezależnych, lokalnych i publicznych mediów; zaznacza, że takie wsparcie ma zasadnicze znaczenie dla zapobiegania regresowi demokracji i dla ochrony świadomego uczestnictwa obywatelskiego;

18. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, Radzie, parlamentowi Litwy, prezydentowi i rządowi Republiki Litewskiej oraz Radzie Europy.